

canada • colombia • greece • iraqi kurdistan
palestine • united states

community peacemaker teams

building partnerships to transform
violence and oppression

۱۰ ی تهموزی ۲۰۲۵

له کاتیکدا، مەراسیمی نیازپاکی چهکانانی گەریلاکانی پەکهکه بەریوەدهچیت، لەشکرکێشی و هێرشەکانی سوپای تورکیا له مانگی حوزەيراندا وەکو خۆیان بەردهوام بوون.

نزیکی دوو مانگ بەسەر راگەیاندرای کۆنگرەیی دوازدەهەمین پارتی کرێکارانی کوردستان (پەکهکه) دا تێدەپەڕیت که تیایدا نیازی خۆهەڵمۆشاندنەوی رێکخراوەیی و کۆتاییهێنان بەهەموو چالاکییەک له ژێر ناوی پەکهکهدا راگەیاندرای. ئەم جۆلهیهی حزبهکه لهدوای راگەیانندی ئاگر بەستی پەکلایەنە پەکهکه له مانگی ئازاردا هات که وەکو وەلامدانەویەک بۆ بانگەوازی ناستی رێبەری دەستگیرکراوی جۆلانەوکه (عەبدوللا ئۆجەلان) ئەنجامیاندا بوو.

له کاتیکدا، گفتوگۆکانی ناستی، نیوهندگیری و دانوستانەکان له نیوان دەولەتی تورکیا، پارتی کرێکارانی کوردستان و لایەنە پەيوەنددارەکانی تر له ئارادابوون، هێرش و لەشکرکێشییەکانی سوپای تورکیا وەکو خۆیان بەردەوامبوون و له هەندیک دەقەری دیاریکراودا چکرانەو، ئەمە هەموو له کاتیکدا به که مەراسیمی نیشاندانی نیازپاکی بۆ چهکانان بربار وایه رۆژی هەینی له هەریمی کوردستان بەریوەهێشت که تیایدا گروپیک له گەریلا چهکهکانیان دادهنن.

سەرباری بەروێشچوونی پرۆسەیی ناستی، هێرشە سەربازییەکانی سوپای تورکیا به جێگیری و به چری ماونەتەو، بەلام هیچ هاوولاتییهکی مەدەنی له مانگی حوزەيراندا نەبۆنەتە قوربانی. بەراورد به مانگی ئایار، ژمارەیی بۆردوومانەکان له مانگی حوزەيراندا به رێژی (۸٪) زیادیانکردووه و بەمەش ناستی رێژەیی هێرش و بۆردوومانەکانی له پێش راگەیانندی ئاگر بەستەو تێپەڕاندووه. له (۹۸٪) ی هێرش و بۆردوومانەکان له مانگی حوزەيراندا له سنوری پارێزگای دهۆک و قەزای ئامیدیدا بوون، ئەمە له کاتیکدا که له سالانی رابردوودا هێرش و بۆردوومانەکان به بەربلای بۆسەر هەریمی کوردستان ئەنجامدەدران. له مانگی حوزەيراندا، سوپای تورکیا هیچ هێرشێکی له رێگەیی هەلیکۆپتەرەو ئەنجامدەدا که ئەمە یەکم جارە لەم سالدا که سوپای تورکیا به درێژی مانگی تەواو هەلیکۆپتەر بەکارنەهێشت بۆ ئەنجامدانی هێرشەکانی. له (۱۱٪) حوزەيرانەو بۆ ۳۰ ی حوزەيران) سوپای تورکیا (۵۵۰) هێرش و بۆردوومانی بۆسەر هەریمی کوردستان ئەنجامدەو و زۆرینەیی هێرشەکانیش له سنوری پارێزگای دهۆک و قەزای ئامیدی بوون. به تەنیا (۹) تۆپباران بۆسەر سنوری قەزای سێدەکان له پارێزگای هەولێر ئەنجامدراوه. له هێرشەکانی سوپای تورکیا له مانگی حوزەيراندا، (۵۲۵) هێرش تۆپباران و (۲۵) هێرش تریش ناسمانی بوون.

لەشکرکێشییەکانی ئەم دواييە سوپای تورکیا، هاوتەریبه لەگەڵ خواستی سوپاکه بۆ دروستکردنی ناوچهیهکی ئەمنی و قەڵاچۆکردنی هاوولاتیانی مەدەنی لەدەوروبەری ئەو ناوچه ئەمنییه و نەهێشتنی هیچ گەریلایهکی پەکهکه له نزیکی ئەو ناوچهیه. چرکەرنەوێ ئۆپەراسیۆنەکان بۆ ناوچهیهکی دیاریکراو لەلایەن سوپای تورکیاوه پەيوەستە به بەروێشچوونەکانی پرۆسەیی ناستی و له هەمانکاتیشدا پەيوەستە به ستراتیژییەت و گەرنگی چپای گارا که سوپای تورکیا مەبەستییەتی به هەر نرخیک و له هەر باریکداییت له ژێر کۆنترۆلی گەریلاکانی پەکهکهدا دەرپەهێشت، که وەکو زنجیرمچیايهکی گەرنگ بۆ جموجۆلەکانی پەکهکه و پەناگەیهک بۆ چالاکییه چهکاراییەکانی پەکهکه وێنا کراوه.

سەربارى لە ئارادابوونى پرۆسەى ئاشتى، بەردەوامى لەشکرکەشيبهکەنى سوپای تورکيا بۆسەر گوندەکانى سنورى قەزای ئامێدى و ناحیهى دێرەلووک لە مانگی حوزەيراندا، بوونه مایهى سوتانى سەدان دۆنم زەوى کشتوکالى و رەزوباخى هاوولاتیان. گوندنیشنان رینگریان لیکرا بچنه گوندەکەیان و ئاگرى زەوى و کێلگه کشتوکالییهکانیان بکوژیننەوه که به هوى تۆپبارەکان کەوتبوونەوه. لە (٢٤ى حوزەيران بۆ ٢٩ى حوزەيران) سەربازانى سوپای تورکيا، چەندین داریان لە ناوچەکانى زاپ و مەتینا بریەوه و لە رینگهى بارهەلگرەوه دارەکانیان بۆ تورکيا گواستەوه.

لە هەمانکاتدا، لە رۆژانى (١٦و٢٤ى حوزەيران)دا، چەکارانى پەکەکه (٤) هێرشیان لە رینگهى فرۆکهى بێفرۆکەوانى خۆکوژەوه کردە سەر بارەگای سوپای تورکيا لە گوندی سگيرى لە قەزای ئامێدى و ئاماژەیان بەوەدا که ئەم چالاکییهیان لە چوارچێوهى بەرگرى لە خۆکردن و وەلامدانەوهى بەردەوامى هێرشەکانى سوپای تورکيا بووه.

لە سەرەتای ئەمسالەوه، سوپای تورکيا (١٦٧٨) هێرش و بۆردوومانى لە هەریمى کوردستانى عێراقدا ئەنجامداوه. (١٢٣٢) هێرشیان تۆپباران، (٣٩٧) هێرش لە رینگهى فرۆکهى جەنگى و فرۆکهى بێفرۆکەوان، (٤٣) هێرش لە رینگهى هەلیکۆپتەر، (٥) هێرش لە رینگهى بەکارهێنانى چەکی سوک و (١) هێرشیش لە رینگهى ئەنجامدانى تەقینەوه بووه. هەر لە چوارچێوهى ئەم هێرشانەدا، (١٤٨٤) هێرش بۆ سەر سنورى پارێزگای دهۆک، (١٤٠) هێرش بۆ سەر سنورى پارێزگای هەولێر، (٥٤) هێرش بۆ سەر سنورى پارێزگای سلێمانى بوون. لەم سالدای هێرشێک بۆ سەر سنورى پارێزگای نەینەوا و قەزای شەنگال ئەنجامنەداوه. هەروەها لەسەرەتای ئەمسالەوه، (٩) هاوولاتی مەدەنى بونەتە قوربانى هێرش و بۆردوومانەکانى سوپای تورکيا که (٣) هاوولاتی شەهید و ٦ هاوولاتی تر بریندار)بوون.

تیمەکانى دروستکەرى ئاشتى کۆمەڵگە CPT
هەریمى کوردستانى عێراق